

Posamezna številka:

1 krono.

TABOR izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z danom naslednjega dne ter stane celotno 180 k., polno 90 k., četrtletno 45 k., mesečno 15 k. Inzerati po ugovoru. Pri večkratni objavi popusti.

Naročniki: pri upravi TABORA, MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

POŠTNINA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka:

1 krono.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, prilike, desno. Telefon št. 24. ŠHS poštnoštevnica št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne odira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: I.

Maribor, nedelja 7. novembra 1920

Številka: 61.

Dr. Gregorin in dr. Rybař odstopila od kandidature.

Sestanek jugoslovenskih in italijanskih delegatov danes v Santa Margarita (Genova).

Demokratska stranka

privedi v nedeljo dne 7. novembra

javen shod

v Narodnem domu v Mariboru.

Začetek ob 10. uri dopoldne.

Govorniki: dr. Kukovec, minister:
Iv. Rebek, ključ. mojster.

K jutrajšnjemu shodu.

Maribor, 6. novembra.

Govorili so klerikalci, govorili so socijalni demokrati, govorili narodni socijalisti, le demokratski še niso govorili. Jutri pa bode končno spregovorila tudi ta edina čista jugoslovenska stranka, ki obsega v svoji organizaciji vsa naša plemena in vse zemlje naše države. Jutri bodo stopili pred narodne in zavedne mariborske volilce njeni govorniki, jutri bodo spregovorili veliko besedo, ki bo usodna za ves naš narod, saj bo govorilo o programu in delu bodoče naše ustavodajne skupščine, onega zbora od naroda izvoljenih mož, ki bodo morali izvršiti zgodovinsko važno nalogo — dati naši mladi, s tolikimi napori, mukami in žrtvami priborjeni državi temelj — ustavo.

Stranka, ki jo bodo zastopali jutri na shodu v Narodnem domu odlični naši narodni bojovníki, dr. Kukovec in g. Rebek iz Celja, je bila ona, ki je prva še v dneh temne sužnosti vrgla v naša srca idejo združitve in zedinjenja treh bratov: Slovence, Srba in Hrvata. Ona je bila tista, ki je to idejo pozneje tudi pred javnostjo dvignila, ona je bila tista, ki je stala nesebično ob njeni uresničitvi. Bile so tudi druge stranke, ki so si to idejo prisvojile, toda prisvo-

jile so si jo komaj tedaj, ko so videle, da bi drugače propadle. Zato pa jim ta ideja nikoli ni bila sveta, ampak samo pripomoček do nečednih osebno-strankarskih koristi.

Pa tudi danes, ko stopamo v volilni boj v konstituanto, tudi danes, ob tem zgodovinskem in svetem trenutku je ona edina, ki s svojo poštenostjo, iskrenostjo in resničnostjo edino krije v sebi vzvišene namene.

Znani so programi drugih strank: znan je izdajalski klerikalni separatizem, ki bi rad ubil našo edinstvo in njegovo nam tako krvavo potrebno moč; znan je socijalno - demokratičen brezdomovinski internacionalizem, ki nas posebno v našem obmejnem mestu izroča v oblast naših vekovnih sovražnikov, ki blati vse, kar je nam drago in sveto; znani so programi drugih strank, ki so samo pobeljeni grobovi; znan pa je tudi program Jugoslovenske demokratske stranke. Kdor je čital ta njen program, ta je moral priznati, da je samo on tisti zveličavni evangelij, ki je v stanju pripeljati nas v boljšo bodočnost.

Jugoslovenska demokratska stranka je bila tista, ki je v svojem programu, ki je v tem mojem delovnem načrtu mislila na vso, na velike in na male, na izobražene in neizobražene, na kmete in meščane, na rokodelce, obrtnike in uradnike. Ona je mati vseh, pravična mati, ki za vse enako materinsko skrbi. Bratje gmo med seboj, ljudje smo vsi, in poleg tega še sinovi enega naroda in za to bomo srečni le tedaj, ako bomo med seboj složni, ako med nami ne bo stanovske močnje, ampak bomo delali mirno in sporazumno eden za drugega. Človeška družba je sestavina stanov, ki so si eden drugemu neobhodno potrebni, ki eden brez drugega ne morejo obstojati. Kdor to ve, ta je demokrat in ta gotovo ne bo manjkal na jutrajšnjem shodu v Narodnem domu.

Napredni jugoslovenski Maribor, jutri bo govorila tvoja stranka.

Zakaj sem demokrat?

Kandidat narodno-socijalne stranke dr. Ribar je izjavil na mariborskem shodu, da se je stranki očitil, da je stranka malkontentov, to je nezadovoljevec, toda da so razven nekaterih veriznikov in koritarjev pravzaprav vsi v Jugoslaviji nezadovoljni in je to krivda doslej vladajočih strank. Ako bi bil sploh le kedaj dvomil o tem, v koji stranki je moje mesto, bi me bila ta izjava inteligentnega voditelja popolnoma odvrnila od narodnih socijalistov, ker se je na mah spoznalo, ono prosto demagoštvo, ki lovi nenko ljudstvo s splošnimi frazami za novo stranko in izkorišča sedanje težavne življenske razmere v ta namen — mesto da bi ljudstvu odkrili prave vzroke sedanjih razmer, jo politično šolali in jo pozivali k potrpljenju. Imamo pet let svetovne vojske za seboj, cele dežele naše države — pred vsem državno središče Srbija — so bile opustošene, železnice razdejane, v rudnikih in premogovnikih se je bilo kopal naprej, ne da bi se bili zavarovali rovi — ker se je moralo sedaj naknadno storiti na škodo produkciji — denarni trg je bil popravljen s ničvrednim tiskanim papirjem, polovica delazmožnih in delavnih moških je legla v grob ali postala za delo nesposobna (v Srbiji še več!), skrbeli moramo za invalide in sirote za brezposelne, šest let se ni vršilo skoraj nič produktivnega dela, se ni stavila nobena nova hiša, — to je lenekaj dejanskih resničnih izgub! K temu pridelo pa še moralne izgube: V strelskih jarkih so se privadili naši fantje brezdelju in lenobi, pri plenjenju mest so se odvadili spoštovati tujo lastnino, pri razsulu vojske so se raztrgale vse vezi pokorščine in se je razpasel duh boljše vizma. Vse to so bile četudi ne za vsakega vidne razvaline, in ni bilo baš lahko v ta nered spraviti državni red in kolikor — toliko urejene razmere, zgraditi na novo državno oblast, brez koje bi bili v po-

polnem razsulu in pred vsem mi Slovenci požirek za polovico Lahom, za polovico Nemcem.

Zgradba nove države in ustanovitev vsaj nekoliko urejenih razmer je bila tem bolj težavna, ker smo potem, ko se je poleglo prvotno navdušenje, morali računati s danimi razmerami, kakor so bile v resnici: Združeni smo bili v eno državo Makedonci, ki so bili pred 10 leti še pod Turškim jarmom, Črnogorci, ki jih je postenjak Nikita nekako vladal kakor pastir svoje ovce, Bačka in Banat, kjer je vladal mažarski režim s svojo korupcijo, Hrvatska in Slavonija, ki so imeli le mažarsko in mažaronsko železnisko in pošto osobe, Bosna in Hercegovina, kjer je avstroogerski teror uničil cvet prebivalstva in kjer niti občine niso imele lastne uprave — vse to združeno s Slovenijo, kjer smo morali prevzeti politično upravo čez noč, akoravno niti ene tretjine potrebnih uradnikov nismo imeli. In vendarle je slo, državni voz se seveda ni peljal mirno, tiho po lepi izvoženi cesti, včasih je zaropotalo, včasih se je nagibal na eno in na drugo stran, slo pa je le in nasprotja med posameznimi pokrajini in njihovim prebivalstvom se je začelo ublažiti, medsebojno spoznavanje in zaupanje je napredovalo. Seveda še dolgo ni vse v redu in tako, kakor bi moralo ali moglo biti, ampak vendarle pridobivamo trdna tla pod nogami. Res je, storilo se je od centralne vlade, deželne vlade dol do lokalnih upravnih oblasti veliko napak, veliko napak ostoji še danes — toda storilo se je tudi veliko pozitivnega, uredila se je le naša valuta, popravile so se razdrte železnice, uredila in disciplinirala naša vojska (kakor je bila po Koroškem porazu!) in sedaj smo na tem, da spravimo našo zgradbo — našo državo — pod streho s tem, da ji hočemo dati ustavo in vsvariti smernice za samovlado ali vsaj sovlado ljudstva in urejene pravne razmere z volitvami v vstavotvorno skupščino.

Radioj Rehar:

Gledališko pismo.

(Moj odgovor g. igralci Ivi Šetinski.)
(Konec.)

Taka je pretežna večina naših igralcev in za to se naša gledališka umetnost ne more razviti in se, dokler bodo te razmere obstojale, tudi nikoli ne bo razvila.

V svojem pismu mi Vi, milostiva naštevate slavne nemške kritike Baba Brandesa, Auernheimerja, Bahrta in druge, jaz pa sem prepričan, da jih hvalite samo za to, ker Vas niso imeli čast kritizirati. Da pa bi Vas videli na odru in o Vas pisali v svojih kritikah, bi jih, in na to prišezem, nazvali za osle. G. Fran Albrecht, je danes za župančičem naš največji pesnik, je visoko naobražen mož, se peča z gledališčem že leta in vendar je Vašemu tovarišu g. Mitiću — osel.

Ko bi bili Vi, milostiva, ko ste zapustili nehvaležno statiranje po Hrvatskem, odšli na Dunaj, v Berlin, v Pariz, bi Vas tam še za statistinjo sprejeli z

rezervo, toda pri nas v Ljubljani in v Mariboru je drugače. Vse kar pride z onostran Sotle ali celo z onostran Semmeringja, nosi že samo na sebi pečat veličine. Svoječasno so prišli k nam češki statisti in pri nas so bili — umetniki. Čehi so se nam za to od srca smejali — in prav so imeli.

Ti so naši gledališki umetnosti veliko škodovali, kajti ravno oni so bili tisti, ki so naučili tudi naše domače samoljubja. Če jih naša kritika ni pohvalila, so jo nazvali — oslovsko ter se pri tem sklicevali na krasne kritike, ki so jih baje imeli v Pragi in drugje, kjer pa sploh nikoli niso bili, jih kritika kot statiste niti omenila ni.

Kaj pa je s t. zv. osebnostjo v kritiki? Če kritik dosledno graja slabega igralca — je oseben, če dosledno hvali dobrega — je tudi oseben, če slabega, ko se mu nekoč posreči kaka uloga popričati — je oseben, če dobrega pogrja — ko se mu enkrat ponesreči ter je res slab — je oseben. To so fraze, milostiva.

Kritik ne gleda na odru svojih prijateljev in prijateljic iz kavarne in ulice itd., nego igralce, ki so čisto druge osebe, nego one, s katerimi občuje kot prijatelj. Oseben bi bil, je napisal Kogoj v „Dom in Svetu“, kritik tedaj, ako bi koga grajal še v gostilni opijanja, ker je v družbi aroganten, ali pa obratno, ko bi ga hvalil, ker je v privatnem življenju ljubeznjiv in zabaven, in imel je čisto prav. Da pa je kritika v ironičnem smislu vedno osebna, to je pač jasno, saj jo piše oseba o osebi. Sicer pa je slabim igralcem kritika vedno osebna, dočim dober igralec tega še nikoli ni trdil in ne bo.

Moj odgovor se je nenavadno raztegnil in zato se par besed in potem pika. Našo gledališko umetnost tisti k lom igralska domišljavost in njihovo krivo prepričanje o svoji nedotakljivosti in iz tega izvirajoča samoglavost in neupoštevanje kritike. Jaz sem trdno prepričan, milostiva, da Vi in Vam podobne in podobni, še nikdar niso upoštevali kritike, ne moje in ne koga drugega in

da je tudi nikoli ne bodo. V svojem prepričanju o svoji nadzemski veličini bodo šli dalje ter nas mučili večer za večerom, kakor so mučili naše očete in bodo naše sinove in slovenska Talija bo ostala na veke diletantovska. Resničnih umetnikov bo, ko nam pomro še ti, kar jih imamo, vedno manj. Ali pa naj radi tega kritiki utihnejo? Ne! Dokler bo narod vzdrževal gledališče, dokler bo zanje žrtvoval milijone in dokler bodo ta gledališča njegova last, bo kritik, kot zastopnik tega naroda vedno smel govoriti, če bo to igralcem tudi prav ali ne in preko njihovih blatenj bo šel z glavo kvisku v trdni zavesti, da ga taka blatenja ne morejo umazati, ampak padejo nazaj na onega samega, ki jih je vrgel.

S tem Vas pozdravljam ter se priporočam še za nadaljna pisma, toda ne indirektnim potom preko Vas, ampak naravnost od one, dobro mi znane osebe, ki se je tokrat skrila še za Vaše ime.

Skoda, velika škoda, da se te volitve niso vršile že poprej! Temu pa gotovo ni kriva demokratska stranka, ki je hotela imeti te volitve že letos spomladi, krivi so bili njeni nasprotniki. Od letošnje spomladi sem se je nezadovoljnost zelo razpasla in stopimo v volilni boj v dosti slabšem razpoloženju volilcev. Kdo je kriv? Nasprotnikom je odgovor lahek: Obe vladajoči stranki, to se pravi sokriva je tudi demokratska stranka, ta je kriva pomanjkanju stanovanj in obratovališč, kriva draginji, kriva slabim prometnim razmeram, kriva vsem nevespehom na zunaj — Koroško, Jadran — itd. Menda ga sploh ni drugega naroda na svetu, ki kakor Slovenci tako radi vse kritikujejo in vlačijo v blato, — še predno so le sploh povedali, kako bi se napravilo bolje, kaj se le dokazali svojo večjo sposobnost! Pošten politik bi povedal ljudem: Moji ljubi, imeli smo svetovno vojsko, milijarde ljudskega premoženja je šlo v zrak, milijarde so se uničile, naše delavske sile so tudi slabe, napravili smo dolgove, nimamo kapitala, obdani smo od sovražnikov, imejte potrpljenje! Po vsaki veliki vojski je bilo dobrih 10 let beda in draginja, po 30 letni vojski kmetski punti, po Napoleonovih vojskah dunajski polom 1811 po francosko-nemški vojski 1870 (zmagovita Nemčija, je čutila posledice nad 10 let) — čutimo to i mi, a manj kot druge, celo velike in zmagovite države. Pri nas je na primer malo štrajkov in trajali niso dolgo; kako se trese mogočna Anglija v mrzlici vsled vedno se ponavljajočih velikih delavskih stavk! Govoril sem s tremi različnimi potniki, ki so bili nele v Avstriji in Nemški, temveč tudi na Laškem, Francoskem in v Sviči. Soglasno so mi zatrjevali, da so pri nas še najbolj urejene razmere in najmanjša draginja. V nevtralni Sviči stane en par črevljev 2400 K našega denarja! Skoda, da naši malkontenti ne morejo potovati in se prepričati na lastne oči! Seveda ako voditelj stranke javno izjavi, da se na Dunaju desetkrat ceneje živi kot v Ljubljani — o čem se je pisec teh vrst 3 ure pozneje mogel po zanesljivih pričah osvedočiti, da to ni res in da je neresnica celo precej debela — potem se seveda ne moremo čuditi, da v ljudstvu državljanski čut nazaduje; ampak zasluži ta stranka res pridevek „narodna“?

(Dalje sledi.)

Zunanja in notranja politika.

* **Usoda rovarja.** Agent bivšega kralja Nikite, bivši kapetan črnogorske vojske, Mate Todorović, ki je bil v Gaeti povišan v komandirja — majorja, je bil poslan v Črnogoro, da bi tamkaj izzval nemire, pa je bil pred nedavnim časom aretiran. Pred kratkim se mu je pa posrečilo pobegniti iz preizkovalnega zapora ter je nadaljeval svoje delo. Pa tudi takrat ni imel sreče. Dne 28. t. m. se je orožniški oddelek spopadel v selu Duži z njegove čete in je bil Todorović v tem boju ubit.

* **Vprašanje Albanije.** V Londonski poslanski zbornici je odgovoril držav. podtajnik Harmsworth na tozadevno vprašanje, da angleška vlada Albanije de jure še ni priznala, ker še nima poročila, da je tiranska vlada v stanju, gospodovati nad ozemljem, katerega si prilašča.

* **Vprašanje madžarske vojske.** V Londonski poslanski zbornici je postavil Kensingthorpe držav. podtajniku

za zunanje posle Harmsworthu vprašanje glede sočasnega stanja madžarske vojske. Državni podtajnik je odgovoril, da sme po členu 104 trianonske mirovne pogodbe madžarska vojska šteti le 35.000 ljudi, vstevši častnike in uradnike. Po členu 102 iste pogodbe se morajo madžarske čete tekom treh mesecev po tem, ko stopi pogodba v veljavo, znižati na to število. Ker pogodba doslej še ni bila ratificirana, velja še staro stanje. V kolikor je on informiran, obstaja madžarska vojska sedaj iz 36.000 mož in naloga vojaške kontrolne komisije bo, znižati to število v treh mesecih po uveljavljanju mirovne pogodbe na 35.000 mož. Hoare je vprašal, ali hoče državni podtajnik stopiti v brzojavne zveze z angleškim pooblaščencom v Budimpešti, da se spričo dejstva, ker se splošno sodi, da se nahaja na Madžarskem 300.000 oboroženih mož, kar vzbuja v sosednjih državah vznemirjenje, izvede na licu mesta preiskavo. Harmsworth je odgovoril, da bo ta predlog resno preudaril.

* **Češko šolstvo v Nemški Avstriji.** V dunajski občinski seji se je obravnavalo 4. novembra o nakupu poslopja „Freischule“ s strani občine. Tekom debata je predbacival Ceh Machar krščansko-socijalcem in sedanji majoriteti, da se ne brigajo popolnoma nič za vprašanje čeških šol. Vsled tega je došlo do razburljivih scen med krščansko-socijalcem in Cehi. Slednji so klicali krščansko-socijalcem, da ne delujejo krščansko, ampak da so jezuiti. Medtem ko je govorilo več govornikov, med njimi tudi češki občinski svetovalci, je poprijela za besedo tudi krščanska socijalistinja dr. Alma Motzke, ter žigosala način, s katerim se govori o krščanstvu. Zenske pri takih pogovorih o občinskem svetu ne morejo biti prisotne in tudi ne marajo izvrševati svojih mandatov.

* **Nemška Avstrija odstopila ozemlje Čehoslovaški.** Spodnji avstrijski deželni zbor se je sestal v četrtlek dopoldne k posebnim seji, da izrazi svojo žalost radi odstopa ozemlja okraja Gmünd Čehoslovaški.

* **Izmena poljsko-ruskih ratifikacijskih listin.** Izmena ratifikacijskih listin poljsko-ruskega preliminarnega miru seje izvršila v Rigi, 2. novembra ob 17. uri popoldne.

* **Boševiška ofenziva.** Iz Moskve se poroča: Na celi južni fronti potiskamo sovražnika proti jugu. Wranglove čete se umikajo v neredu na polotok Krim.

Dnevna kronika.

— **Čreda brez pastirja.** Blizu 600 za umetniški užitek navdušenih src je v petek večer pred mojstrom Kocianom predstavljalo jugoslovenski Maribor. Tristojno temu številu še 400 vsled službe ali sicer zadržanih, imamo v Mariboru tretje leto naše samostojnosti tisoč prijateljev umetnikov - mojstrov, kakor je Kocian. Od ostalih 10.000 Jugoslovenov, ki pridejo za javne prireditve v postev, bi bil Kocian ta večer našel največ v zakurjenih vinskih baramah in kavarnah, najmanj pa — doma. Pri pogledu nazaj na slične umetniške večere iz prve naše dobe, bi človek oziraje se le na površje sodil, da — lezemo rakovo pot. Toda kdor je motril na Kocianovem večeru to hvaležno, to navdušenja prekipelavo občinstvo, ki je kakor bi bilo v božjem hramu, z nekako pobožno pozornostjo sledilo vsaki točki mojstra, ni imel povoda obupati. Nasprotno. Tu je bil zbran naš zdrav narod, zdrava podlaga, na kateri gradimo nov dom naše bodočnosti. Tako kakor ta večer, res iz dna užitka prepojene duše, pozdravlja prisrčno in pozivlja viharno mojstra na oder le na-

rod, ki se zaveda svoje samostojnosti. Ali eno pa je Kocian vključil viharnim, prisrčnim pozdravom lahko spoznal. Namreč, da je ta narod postal v zadnjem času čreda brez pastirja. Ne moglo, ne smelo bi se drugače ravno ta večer prvič zgoditi, da je oslavljeni mojster doživel razočaranje, kakor da bi ves jugoslovenski Maribor ne zmoget niti enega venca, niti enega skromnega šopka. In vendar če bi bili vsi ti navzoči znali, da smo tudi za take sprejeme ostali čreda brez pastirja, bi bil vsakdo izmed nas prinesel seboj vsaj eno cvetlico. Baš zato smo obema mojstroma Kocianu in Polivku namesto minljivih vencev in daril poklonili najdražje kar imamo: hvaležna, navdušenja polna srca z nepozabnim spominom na prvi Kocijanov obisk.

— **„Auto Station“.** Od posebne strani se nam k napisu mehanika Dadiou poroča: Ta napis postavljen neposredno po dogodkih 13. oktobra izgleda, kakor bi ga bil Dadiou kot znan nemški nacionalce, z vednostjo pristojne oblasti nalašč izpostavil, da s tem izzivanjem poskusi povzročiti zopet kakšne izbruhe ljudske nevolje. Ta načrt se doslej ni posrečil in pričakujemo, da se tudi ne bo. Zato dotična oblast to pokušnjo zopet lahko odstrani. Napis nikakor ne odgovarja tozadevnim predpisom. „Auto Station“ ni nobeno javno (občinsko) podjetje in če bi to bilo, ni to nikjer označeno. Vemo, da je lastnik tega „Auto Station“ mehanik Dadiou, to pa tudi ni nikjer iz napisu razvidno. Oblast, ki je ta napis dovolila, je očitno prezrla tozadevne obstoječe predpise. Zato pričakujemo, da se nestvor brez vsakega razburjenja takoj odstrani.

— **Marburg a. d. Drau.** Društvo jugoslov. akademikov v Mariboru je dobilo priporočeni pismi z žigom „Marburg a. d. Drau 21. X. 1920.“ Ali smo še ali smo zopet v stari Avstriji?

— **„Gut fühlender Jugoslave“.** Afera Komelj in Fochler oba strojnika pri mestnem vodovodu je po skoro enem letnem zavlačevanju vendar našla svoj konec pred sodiščem. Komelj, Slovenec, je videl in slišal kako je Fochler črtil vse kar je slovensko, da je napram samoslovenskim napisom se zaničljivo izrazil „pfui diese Sprache“ in da je nato še pljunil, da je kozlu nalašč dal ime Peter, da je na račun mesta delal privatna opravila in tako naprej. Komelj ki je bil na fronti obsojen na smrt, ker se je že takrat čutil neustrašnega Jugoslovena, je zdaj v Mariboru bil prepričan, da se nahaja v Jugoslaviji, o kateri je že na fronti sanjal. V tem pričanju, da ljudje, kakor je Fochler ne spadata na tako važno mesto, je vse najbolj kričeče grehe Fochlerjeve ovadil svojem šefu, vladnemu komisarju dr. Leskovarju in ta zopet državnemu pravdniku. Toda konec te dolgotrajne afere ga je poučil, da za male ljudi — namreč ljudi brez denarja in mastnih služb še ni vstala Jugoslavija, ampak da so potisnjeni še dalje nazaj v brezpravnost kakor so bili pod Avstrijo. Fochlerju se namreč ni ničesar zgodilo. Kakor je to pri nas, če gre Nemcem za vrat v navadi, se je cela zadeva nekeje ustavila. In g. Fochler je hotel imeti še zadoščenje ter je Komelja tožil, ker je isti skušal dokazati, da ljudje kakor je Fochler ne spadajo v javno službo v Jugoslaviji. Ni čuda, če je Komelj pred sodnikom, ki mu je povedal, da je državno pravdnništvo ustavilo preiskavo, izrazil mnenje čes, da je žalostno, če gremo še danes tako po avstrijsko. Ali krono celi tej ironiji na glavo je postavil Fochlerjev zastopnik, ko je Fochlerja deklariral, da je g. Fochler „ein gut fühlender Jugoslave“ prizna sicer, da je ta „dobročuteč Jugoslovan“ napram samoslovenskim napisom izjavil: Pfui diese Sprache, aber gespuckt hat er nicht“. Fochler je Komelju velikodušno odpustil in s tem je ta afeta pokopana — v aktih sicer živi še naprej.

— **Draginja in socijalizem.** Najpriljubljenejše sredstvo socijalistične agitacije je draginja. Splošno nezadovoljnost nad zviševanjem cen izražajo tudi oni, kateri sami dražijo, so pa proti temu, da bi dražili drugi — nezadovoljnost vsled draginje izražajo po-

litično ravno oni, ki imajo v to najmanjše pravice — komunisti. Kako lahko in učinkujoče je reči: „Današnji družabni red je nezdrav, red more napraviti samo hitro in brezobzirno s ciziliziranje vse produkcije in njena izročitev v roke ljudstva.“ In vendar ni bilo nikoli večje uresnice, kot je ta. Ni treba niti strokovnih narodno gospodarskih ved, da se spozna takšna gesla kot prazna. Treba uvaževati le to, da je pomnil doslej še vsak poskus za socijalizacijo le znižanje in podraženje produkcije, toraj večjo draginjo in kdor se hoče o resničnosti tega prepričati, gre lahko gledati v deželo, kjer so zdiritali socijalizacijo in plačal bo v boljševiški Rusiji vratolomne svote proti našim cenam. Mogoče je izvesti socijalizacijo takoj in z nasiljem, toda neizogibna posledica tega je draginja, glad, in pomanjkanje vseh življenjskih potrebščin — takšna je pravica, ki se delavstvu zamolčuje. Največje zlo političnega in socialnega življenja je to, da morejo pred ljudstvom govoriti o najvažnejših problemih današnje dobe ljudje, kateri bi pred strokovnjaki ne mogli in na smeli o tem govoriti niti 5 minut, ne da bi bilo vsakemu jasno, da blebečejo v zrak. (Iz „Narodnih listov“ — za nekatere kričaje v Mariboru — na vse strani.)

— **Policijski psi.** Ze pred vojno so po vzgledu večjih mest tudi naše varnostne oblasti spoznale velik pomen na zasledovanje zločincev tresiranih psov, katerim se je dalo po nemškem vzgledu ime „policijski psi“. Seveda kakor pri nas navada, je vsaka še tako umesna reforma samo polovičarsko izvršena; brez sistema in organizacije. In ta površnost se je bridko maščevala po vojni. Zgodovina večjih vojen ne pozna toliko strašnih in zgolj za denarjem stremelih zločinov, kakor jih je porajala doba neposredno po vojni, od katerih se le oni bestialni umorov polagoma zgubljajo v današnjih dneh. Koliko teh slučajev je ostalo do danes neizsledenih, to vemo približno iz listov, a prestrašili bi se, če bi vprašali uradno statistiko. Saj imamo v neposredni bližini mesta, Lajtersbergu dva ali cel že tri zverinske roparske umore, izvršenih ne na bogataših, ampak na revnih mladih fantih delavskega stanu, torej je bil povod zločina tem ostudnejši. In Maribor sam je postal svetovno „sloveč“, ko je lani iz hotela sredi najboljudejše ulice zginila učiteljica Iva Svajger, do danes brez sledu kdo je njen morilec in kam je shranil svojo žrtev. Kje leži krivda? V prvi vrsti kakor glede nagibov do zločinov, tako tudi glede njih izsleditve, gotovo v posledicah vojne. Novemu materialu varnostnih organov manjka prepotrebne šole; ponekod ni mogoča, ker moramo biti veseli, da se vzdržuje površni javni red in mir; ponekod bi bila mogoča, pa manjka za njo potrebnega smisla. Ravno zato bi bili policijski psi tem bolj na mestu. Ali ravno le teh nimamo. Kolikor smo jih imeli, nam jih je vzela vojna, za naraščaj se doslej nismo brigali. Treba pa je, da se zamujeno čimprej nadomesti. Orožniška in policijska postaja bi ne smela biti brez človeškega zasledovalca zločincev. Ob pomanjkanju teh pomočnikov „roke pravice“ je Maribor ob času zadnjih izgrediv vnovič postal svetovno sloveč. Socijalisti, kot znani zakleti sovražniki vsake oborožene sile in državnih pravdnikov, so se prostovoljno ponudili na zasledovanje demonstrantov, ko so uvideli, da javni organi ne zmorejo vsega ogromnega dela, in da v Mariboru nimamo tudi za take dogodke tresiranih policijskih psov. To je dogodek, katerega zgodovina socijalizma ne bo mogla prezreti, ne da bi mu napisala posebno poglavje. In če že radi drugih vzrokov ne, že zato je nujno potrebno, da se naše varnostne oblasti čimprej nabavijo primerno število tudi za take slučaje tresiranih policijskih psov. Kajti od naših socijalistov vendar ne moremo zahtevati, da bodo še nadalje žrtvovali svoj princip kot sovražniki vsake oborožene sile, da, kot pravi komunisti tudi kot nasprotniki vsake oblasti.

— **Imenovanja pri drž. policiji.** Drago Pestevšek, sod. kapet. J. razreda

v rezervi je imenovan za provizoričnega polic. komisarja in pridržen v službo policijskemu komisariatu Maribor. Dosedanji okoliški nadzornik polic. agentov Anton Pavletič in Ivan Kralj, dosedaj okoliški nadzornik straže, sta imenovana revirnim nadzornikom XI. čin. razreda.

— **Kritiko o Kocianovem koncertu** priobčimo v naslednji številki. Na nekaj splošnih pripomb opozarjamo v notici „Čreda brez pastirja“.

— **Poštni urad Maribor 3** (Magdalenško predmestje) ima v zimski dobi od 2. novembra do 31. marca 1921 uradne ure ob delavnikih nedeljeno od 8. do 14. uri. O praznikih od 8.30 do 10.30. uri. Ob nedeljah zaprto.

— **Upokojenci južne železnice**, ki žele proste živilske vozovnice za leto 1921 naj se javijo do 15. novembra v šoli na glavnem kolodvoru.

— **Vsi uslužbenci in upokojenci** južne železnice področja Maribor glavni kolodvor naj v svrhu prolongacije svojih legitimacij iste oddajo najkasneje do konca novembra v šoli na glavnem kolodvoru.

— **Trgovska nadaljev. šola** prične s poukom v ponedeljek, 8. t. m. Šola ima samo eno sobo na razpolago. (V drugi sobi — Legatova šola — je nastanjen verižniški urad.) Poučevalo se bo — začasno v sledečem redu: I. razr. ponedeljek od 5—7, četrtek od 2—4, nedeljo od 8—10; II. razred torek od 5—7, četrtek od 4—6, petek od 5—7, III. razred sredo od 5—7, četrtek od 6—8, soboto od 5—7, nedeljo od 10—12 (stroje- in tesnopolisje).

— **Plesne vaje** priredi Mariborska podružnica SPD svojim članom, in sicer dvakrat tedensko, od 20. do 22. ure zvečer v zgornji mali dvorani Narodnega doma. Te vaje so predpriprave za bodoči planinski ples, ki se vrši v prihodnjem predpustu v še mnogo lepšem in večjem obsegu. Prijave sprejemata iz prijaznosti gg. Baloh & Rosina, trgovca na Grajskem trgu, ki dajeta tudi vsa tozadevna pojasnila.

— **Angleška križarka** se potopila. „Telegraf“ prinaša vest angleške admiralitete, da se je angleška križarka „Stouchenge“ potopila pri Kara Eurun ob vходу smyrnskega golfa.

— **Gozdni požar**. Kakor poroča „Reichspost“ iz Kufsteina, traja velikanski gozdni požar pri Langenkamperu še nadalje. Škoda je velikanska.

— **Cehoslovaška vlada** ne bo de izplačevala onim gazistom mezde, ki niso bili sprejeti v cehoslov. ško službo. Nemško parlamentarno združenje bo de ukrenilo napram tej odredbi potrebne korake.

Kultura in umetnost.

— **„Zika“ kvartet**. Našli so se takoj po preobratu s izvrstnem orkestru opernega gledališča v Ljubljani, čigar člani so bili. Drug v drugem so spoznali takoj dovršene umetnike, polne ambicije in stremiljenja do najvišjih ciljev. Podali so se takoj na delo, in niso se vstrašili dolge poti. Pilili in zlagali so, dokler niso postali harmonična enota. Njih vstrajnost je v tej kratki dobi dosegla, kar je sploh doseči mogoče. S prikupljivo, skozi in skozi dovršeno in vltito igro nam odpirajo ti smeli mladeniči najsijajnejše zakladnice kvartetne literature. Njih ime je v Sloveniji že poznano; Zagreb jih je zabeležil večno v imenik umetnikov. Nocoj nam priredijo koncert in zaigrajo tri bisere iz kvartetne literature, Beethovna Caikovskega in Griega. Izkažimo se tudi mi hvaležne onim, ki orjejo v pravem spoznanju ledino našega umetniškega polja. Dolžnost nas vseh je, da obiščemo ta koncert ob 20. uri (8. uri zvečer) v Götzovi dvorani. — Z ozirom na naše že objavljene notice o teh koncertih, ki se vršijo v Mariboru dne 6. novembra (Götz) in v Celju dne 7. novembra (Union) prinašamo njih izbrani program: 1. L. Van Beethoven: G-moll Op. 18.; 2. P.I. Tschairowsky: D-dur Op. 11.; 3. E. Grieg: G-moll Op. 27. Kakor nam je že znano, je kvartet „Zika“ moderni kvartet, ki ima za omejene komade vso tehnično potenco in absolutno razumevanje posameznih

skladb. Repertoar Zikovega kvarteta vsebuje sploh vsa najpopolnejša dela kvarteta literature. Proizvajanje samo je naravnost mojstersko. Pričakujemo toraj brezdvomno razprodano dvorano.

Sport.

— **V nedeljo 7. t. m.** se vrše na igrišču „Maribora“ zelo interesantne tekme. Ob 8. uri tekmuje naraščaj „Maribora“ z „Vesna-Jugend“. Sodnik gospod Sepec. Ob 10. uri nastopi „Vesna I.“ proti dobri rezervi „Maribora“. Sodnik g. Friedau. Popoldan ob pol 15. uri igra „Rapid I.“ z „Maribor I.“ Če pomislimo, da je igral „Maribor“ v zadnjem času z „Rote Elf“ 2:2, s „Hertho“ 1:1 bode imel „Rapid“ zelo ocene vrednega nasprotnika. „Maribor“ nastopi v najpopolnejši formi jesenske sezone. Vodil bode igro g. Suput.

— **Rokomet**. V ponedeljek po nogometni tekmi prvakov Celje—Maribor je nastopil damski odsek „Maribora“ v rokometni igri. Veseli nas, da je SSK Maribor kot prvi začel z tem športom ter s tem tudi žensko pritegnil k sebi. Hazena ali rokomet se je izkazal za zelo lep, za žensko izvanredno primerni šport ki pritegne vse kretnje člov. telesa v svojo službo. Glavno sredstvo lepega napredka bi bila gibčnost in spretnost, medtem ko se surova sila popolnoma ovirže. Pričakujemo, da se kmalu izpolnita oba teama, ter se boljši pokaže v tekmi z rokometnimi odseki celjskih ali ljubljanskih klubov, kar bi zelo podprlo jakost mariborovega odseka.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V soboto 6.: „Charleyeva teta“. Izv. abon. V nedeljo 7.: Popoldan ob 15. uri „Zemlja“, ljudska predstava ob znižanih cenah. Zvečer ob pol 20. uri „Smrt majke Jugovića“. Izv. abon. V ponedeljek 8.: „Spanska muha“. Gostovanje v Pljuju.

Gospodarstvo, trgovina.

— **Potrdilo o plačnem davku** za carinarne. Kakor se je ugotovilo na carinskih deklaracijah, zaračunjavajo nekatere carinarne oziroma posredovalni agenti strankam po 2% od vrednosti carinskega blaga ker stranke ne predlagajo potrdil davčnih uradov o plačnanju davka. Ker nastajajo na ta način neinformiranim trgovcem veliki nepotrebni izdatki, ki podražujejo blago, opozarja trgovska zbornica vse interese, da pri vsakem zaračunjevanju predložijo carinarnici potrdilo pristojnega davčnega urada, da so v davčni evidenci in so plačali predpisane davke.

— **Gospod minister za finance** je z odločbo z dne 7. oktobra 1920. C. br. 65183, na podstavi člena 22. zakona o splošni carinski tarifi skretil rok za ležanje blaga v carinskih skladiščih in razkladiščih in sicer: 1. Vse blago, nalezeno v skladišču, sme ležati 5 dni. 2. Vse blago razloženo izven carinskega skladišča na skladišču, brez razlike, sme ležati 10 dni. Ta skretni rok za ležanje blaga je uporabljati izza dne 1. nov. 1920.

Najnovejša poročila.

Odstop kandidatov dr. Gregorina in dr. Rybara.

Ljubljana, 6. novembra. „Narodni svet za neosvobodeno domovino“ je pozval dr. Gregorina kot kandidata JDS in dr. Rybara kot kandidata NSS, da odloži svojo kandidaturu. Oba kandidata sta se temu ukrepu podvrgla ter o odstopu obvestila načelstvo obeh strank. Oba odstopivša kandidata opravičujeta svoj odstop v obširnejši izjavi, iz katere je razvidno, da so „Narodni svet“ oziroma oba kandidata do tega koraka privedli važni obziri ravno v tem času prepotrebne sloge primorskih Jugoslovenov in da se s svojim odstopom izogneta posledicam volilnega boja kot kandidata dveh si nasprotnih strank v

eno in istem volilnem ozemlju. Odstop, ki datira že od 4. novembra, je povzročil zlasti v NSS splošno in neprijetno presenečenje.

Santa Margareta — kraj jadranskih pogajanj.

DKU Rim, 5. nov. Italijanska vlada se sestane z jugoslovensko delegacijo končno v nedeljo 7. tm. v Santi Margareti pri Genovi. Jutri odpotuje zunanji minister grof Sforza, vojni minister Bonomi in šeš vojnega in pomorskega štaba z visokimi uradniki zunanjega in vojnega ministristva v Santi Margareti. Javnost zasleduje izid z mirnimi interesi in pričanjem, da se bo de pravice italijanskega naroda tako zastopalo, kakor je bilo v Rimu slovesno objavljeno.

Predlog o ratifikaciji miru Madžarske sprejet.

DKU Budimpešta, 5. novembra. Izredni odbor narodne skupščine je sprejel danes zakonski predlog o ratifikaciji mirovnega pakta.

Nemčija in Avstrija pristopita v zvezo narodov.

DKU Amsterdam, 5. novembra. Poročevalec „Telegraaf“ je izvedel od osebnosti, ki je v zelo ozkem stiku z zvezo narodov, da Južna-Amerika, Anglija in Italija ne bodo ugovarjali proti sprejetju Nemčije in Avstrije v zvezo narodov.

Delavska zbornica.

LDU Beograd, 5. nov. Ministrski svet je sklenil, da se v Zagrebu in v Ljubljani osnuje delavska zbornica.

Vrnitev regenta.

LDU Beograd, 5. novem. Danes ob 9. uri dopoldne se je povrnil regent Aleksander s svojim spremstvom iz Aten.

Važna ministrska seja. — Skliканje narodnega predstavništva.

LDU Beograd, 5. nov. Danes se je vršila važna ministrska seja pod predsedstvom regenta Aleksandra, na čigar povratek je čakala naša delegacija, preden je mogla odpotovati v Italijo. Poleg jadranskega vprašanja se je razpravljalo tudi o vladnem delu v času odsotnosti ministrov dr. Vesnića, dr. Trumbića in Koste Stojanovića, ki potujejo kot delegati k pogajanjem v Italijo. Sklenilo se je, da poizkusi vlada sklicati začasno narodno predstavništvo ter doseči, da sprejme parlament predlogo zakona o uredbah in o spoštovanju države. Medtem pa je zelo malo upanja, da bi se parlament mogel sestati, če pa se bo sestel, bžkone ne bo hotel sprejeti predloge o spoštovanju države, ker jo je že enkrat odklonil. Narodni klub in skupina dr. Korošca sta se izjavili proti tej uredbi. Vprašanje ustave je odloženo, dokler se ne sestanejo vsi ministri. Dozdeva se pa, da se bo to vprašanje popolnoma odgodilo, dokler se ne sestane ustavotvorna skupščina.

Odpotovanje delegatov v Italijo.

LDU Beograd, 5. nov. Pod vodstvom ministrskega predsednika dr. Vesnića je odpotovala ob 10. uri zvečer naša delegacija k pogajanjem v Italijo. Danes ob 10.30 dop. je ministrski predsednik dr. Vesnić šel k regentu radi zelo važnega posvetovanja in podpisa nekaterih ukazov, ki se tičejo državnih poslov za odsotnost ministrov, ki potujejo k pogajanjem v Italijo.

Seje demokratskega odbora.

LDU Beograd, 5. nov. Glavni demokratski odbor ima vsak večer ob 7. uri svoje seje in odbor kliče posamezne delegate svoje stranke na posvetovanje. Snoči so bili pri glavnem odboru delegati iz Banata.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Pozor!

Trgovina z delikatesami
Anton Spaninger
Maribor, Jurčičeva ul. 11
priporoča

večno sveže jestvine
v veliki izbiri in pri-
mernih cenah.

723 5—2

V najem se odda
Slovincu

2 trgov. lokala

ozir. skladišči ali de-
lavnic sredi mesta.
Vprašati Dravska uli-
ca 10, I. nadstr., vrata
št. 11.

694 5—5

Električen likalnik

za mariborski tok, 3 in pol kg težak, poniklan, stane z žico 350 K. Letni stroški toka 160 K, priporoča

Louis Dadiou, Aleksandrova cesta št. 1,
konces. inštalater za elektrotehniko. 732 3—1

Ženitna ponudba

Samec srednje starosti, brez otrok, z premoženjem želi poročiti pošteno žensko z manjšim kmečkim posestvom. — Resne ponudbe pod naslovom »Zadavski« poštino ležeče Sv. Lovrenc nad Mariborom. 731

DAMSKI MODNI SALON

Mileva Zakrajšek

Aleksandrova cesta št. 45-1

izvršuje hitro in solidno vse v garderobo elegantne dame spadajoče obleke. Za kostume in plašče damski krojač. Prenajemanje starih oblek.

674 6—3

Preselitveno naznanilo.

Svojim cenjenim naročnikom naznanjam, da sem svojo čevljarsko delavnico kakor tudi prodajalno preselil iz Glavnega trga 18 v Gosposko ulico 37. Naročila po meri kakor tudi poprave se točno in hitro izvrše.

S spoštovanjem

Karol Jarčič.

Razglas.

Ustmena licitacija za dobavo mesa za garnizon Maribor za mesec december 1920 proti položilni kaucije 10 odstotkov vrednosti, se vrši na dan 17. novembra 1920 ob 10. uri predpoldn pri Mariborski puk. okružni komandi (Dravska vojašnica soba 23) v Mariboru.

Interesentom leže tozadevni pogoji pri gornji komandi za vpogled.

Mala oznanila.

Ova konja dirkača, ob enem jahalna, angleške pasme, na prodaj. Naslov pri »Balkanu«, Maribor. 716 2—2

Kdor hoče poskusiti vinski most, naj pride v restavracijo »Narodni dom«, kjer se bode prepiral, da ga po tako nizki ceni ne dobi nikjer drugje. Hinko Kosič. 713 6

Meblovana soba se išče. Ponudbe na upravo lista.

Pristopajte

Jugoslov. Matici!

Jos. Martinc

Maribor 625

Galanterijska veletrgovina



Prepričajte se, da kupite najboljše in najcenejše

čevlje

v trgovini 733 10—1

Anice Traun,

Maribor,

Grajski trg št. 1





„Zlatorog molo“

ima 66 odstotkov maščobne kisline in
in je izdelek samo prvovrstnih surovin.

Glavno zastopstvo za Kranjsko:
R. Bunc in drug, Ljubljana
Gospodarska cesta 7

Prva marib. tovarna mila
preje **C. BROS, Maribor.**

Mala oznanila.

Izvažbanega občinskega
fajnika išče občina v neposredni bližini Maribora. Nastop takoj. Ponudbe z dokazi zmožnosti ter zahtevah plače na upravnishvo »Tabora«. 720

Gospodična, trgovsko naobražena, izurjena tipkaričica s prakso in znanjem slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika, išče primerno mesto v Mariboru. Ponudbe na upravo lista. 727 2-1

Kontoristinja, perfektna strojepiska in stenografinja, slovenščine in nemščine poponoma zmožna, se išče za tukajšnje tovarno. Začetnice izključene. Lastnoročno pisane ponudbe s pričevali na upravnishvo »Tabora« pod »Tovarna«. 735 2-1

Marljiv dijak išče stanovanje za takoj brez ali s hrano proti visoki plači. Aleksandrova cesta št. 8, soba št. 8. 734

Postelja z nočno omarico, zavese iz čipki, stolice, previeke za perjanke, postelina pregrinjala, otroški voziček ter vsakovrstne slike ročnega dela, vse krasno se po ceni prodaja. Glavni trg 18-II, vrata 7. 725

Elegantna salonska garnitura z ogledalom in preprogo, kakor tudi jedilna in spalna soba se po ceni prodaja. Pojasnila daje iz uličnosti L. Uhler in drug. Glavni trg št. 14. 728

Hiša v Mariboru na prodaj. Pojasnila v upravi. 730

Površnik za 16 do 18 let starega mladeniča, črno svilen modern krito in markizet-bluze se prodajo. Koroška c. 17, dvorišče. 726

Pianino skoraj nov na prodaj. Pojasnila daje uprava lista. 736-4

Novo hišico, lahke čevlje št. 37, dva para suknjenih moških gamaš in dva para otroških čevljev se prodajo. Vetrinjska ulica 6 tobačna trafikla. 739

Trgovina s poselitvijo se prodaja ali zamenja s isto v Jugoslaviji. Izve se pri Janko Klun v Kotmaravasi pri Celovcu. 721 3-2

Hiša v Beljaku (Nemška Avstrija) dvonadstropna, nova, moderno zidana, 600 klatrov vrta, se zamenja s hišo z gostilno ali trgovino v Mariboru, Celju ali Ljubljani, ali tudi z lepšim poselitvijo s trgovino ali gostilno v kakem drugem kraju Slovenije. Tudi se za primerno ceno prodaja. Ponudbe na Hochmüller, Bled. 722 3-2

Trgovski lokal v središču mesta se išče. Posredovanje se dobro plača. Ponudbe pod »Urar« na upravo lista. 719 4-3

Iščeti se 2 sobi za pisarno. Ponudbe na upravo tega lista pod »dobra najemnika«. 718 3-3

IVAN KVAS 686 5-2

klobučarstvo in slarnikarstvo
Maribor, Meljska c. 74

„PANONIJA“

v Ptuj izdeluje po konkurenčnih cenah z modernimi ameriškimi stroji vseh vrst vijaka, dele strojev in aparatov, vrši popravila teh ter dobavi iz inozemstva industrijske izdelke. 666 4-2

Podpirajte domačo obrt!!

Stavbeno in umetno ključavničarstvo

Franjo Kumerc

MARIBOR Pod mostom MARIBOR

Prevzema vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kakor tudi popravilo vseh poljedelskih strojev, mlatilnic itd. 705 52-2

Postrežba točna! Cene solidne!

Podpirajte domačo obrt!!

Telefon št. 375

Spedičija vseh vrst. o Sprejemanje blaga v skladišča. Zacinjenja in zavarovanja. o Mednarodni prevozi.

∴ Spedičijsko dostavno podjetje južne železnice. ∴

PIROTSKE PREPROGE

pripravne za pisarne in stanovanja, prodaja po znižani ceni tvrdka 711 2-2

Albert Kopač, Glavni trg.

715 2-2

Petrolej poljski rafiniran in bencin lahki ima v zalogi
J. Mahorko, Maribor, Slovenska ul. 8

Pohištvo!

Tovarna in zaloga Koroška cesta 46-53

Peter Hochegger in drugovi

priporočajo

svojo bogato zalogo kompletnih spalnih sob, kuhinjske opreme iz mehkega in trdega lesa, kakor posamezne dele po znižanih cenah.

Priporočljive domače tvrdke:

Trgovina z usnjem in čevljiarskih potrebščin

Armin Elinger

Maribor, Kralja Petra trg št. 9

Trgovina z usnjem in čevljiarskih potrebščin

Kohnstein in Reismann

Maribor, Slovenska ulica šte. 20

Andrei Ham

čevliar

Vetrinjska ulica 9

Jakob Dogša

čevliar

Vetrinjska ulica št. 20

Zaloga čevljev, oblik, perila ter galanterijskega blaga

Jakob Lah

Maribor, Glavni trg šte. 2

Manufakturna trgovina

Hugo Ihl

Aleksandrova cesta

Delikatesna trgovina

Feliks Pučko

Aleksandrova cesta št. 31

Trgovina z mešanim blagom in domačimi pridelki

Resnik in Vabič

Krčevina pri Mariboru 203

Mihael Živec

gostilna „Pod Pohorjem“

Pekre pri Mariboru

Josip Škof

pleskar in slikar

Maribor, Orožnova ul. 6

„BALKAN“

MARIBOR

Pisarna: Aleksandrova cesta 13. — Skladišča: Aleksandrova cesta 70, Koroška cesta 19.

Centrala: LJUBLJANA. — Podružnice: MARIBOR, BEOGRAD, ZAGREB, TRST, WIEN.